

Voit vaikuttaa Plannja-tuotteiden kestoikään perusmateriaalin ja pinnoitusjärjestelmän valinnalla. Se edellyttää tietoa tekijöistä, jotka ovat olennaisen tärkeitä tuotteen valinnalle. Tarkastamalla ja huoltamalla Plannjan maalipinnoitettuja tuotteita voit monissa tapauksissa pidentää niiden kestoikää olennaisesti. Voit vastata tarkastuksista ja kunnossapidosta itse tai antaa ne ammattilaisen tehtäväksi. Säännöllinen tarkastus ja huolto ovat taloudellisesti kannattavia. Niiden ansiosta maalipinnoitettu levy voi kestää 40–50 vuotta tai enemmän.

Kestoian mitta

Plannjan tuotteille käytetään tavallisesti kahta kestoikämittaa; esteettistä ja teknistä. Esteettinen kestoikä on aika, jonka kuluttua levyn maalikerros muuttuu niin paljon, ettei ulkonäkö enää täytä asetettuja vaatimuksia. Se, kuinka suurta sävy- ja kiiltomuutosta pidetään hyväksyttävänä katteessa, riippuu arvioijasta ja rakennuksesta, jossa kate on.

Tekninen kestoikä on aika, jonka kuluttua levy ei enää suojaa rakennuksen kantavaa rakennetta tai muita materiaaleja ja rakenteita. Tekninen kestoikä on yleensä huomattavasti esteettistä pidempi.

Näin voit vaikuttaa levyn kestoikään tuotevalinnoillasi

Jo pelkkä tuotevalinta vaikuttaa kestoikään. Esimerkiksi meri-ilmastossa alumiini kestää pidempään kuin teräs. Pinnoitejärjestelmissä ja saman järjestelmän eri värisävyjen välillä on myös eroja. Vaaleat sävyt lämpenevät vähemmän auringossa. Siksi ne kestävät yleensä pidempään kuin tummat sävyt, jotka voivat lämmetä erittäin voimakkaasti. Kestoikä riippuu myös siitä, käytetäänkö materiaalia seinässä vai katossa. Aurinko vaikuttaa enemmän eteläpuolella sijaitsevaan loivaan kattoon kuin pohjoispuolella oleviin pintoihin.

Ulkoiset tekijät vaikuttavat kestoikään

Rakennuksen ympäristöllä on suuri merkitys pinnoitteen vanhenemiseen. Raskaasti liikennöidyt tiet, saastuttava teollisuus jne. vaikuttavat aikaa myöten levyä suojaavaan pinnoite- ja sinkkikerrokseen.

Auringonpaiste vaikuttaa pinnoitekerroksen vanhenemiseen kahdella tavalla, ultraviolettisäteilynä ja lämpenemisenä. Molemmat lisäävät aikaa myöten maalin hajoamista. Tiettyt sääolot ja suolavesiroiskeita aiheuttavan meriympäristön läheisyys vaikuttavat myös maalin vanhenemiseen. Levyn kestoikä riippuu myös siitä, kuinka suuri osa levyn leikkuureunoista on paljaina. Leikkuureunoiltaan sisään taitettu saumattu sileä levy kestää ankarampia ympäristöjä kuin reunoiltaan paljas profiili.

Asennuksessa ja käytössä syntyvät vauriot

Maalipinnoitteen vauriot, joita voi syntyä sekä asennettaessa että sen jälkeen, voivat heikentää levyn suojaa ympäristörasituksia vastaan. Ohuet pinnoitekerrokset naarmuuntuvat ja syöpyvät herkemmin kuin paksut pinnoitekerrokset. Alumiinilevyn pinnoite ei vaurioidu yhtä herkästi kuin teräslevyn pinnoite. Tämä kannattaa huomioida erityisesti silloin, kun tuotetta on tarkoitus käyttää merellisissä ympäristöissä sekä ympäristöissä, joissa esiintyy syövyttäviä epäpuhtauksia. Alumiini kestää kuitenkin heikosti kalkkiyhdisteitä.

Käytännön neuvoja:

Esteettiseen kestoikään voidaan vaikuttaa merkittävästi valitsemalla tuotteet rakenteiden mukaan.

Muun muassa seuraavat neuvot kannattaa ottaa huomioon:

- Valitse alumiinilevy tai konesaumattava teräslevy rannikkoalueille ja teollisuusympäristöön.
- Valitse oikea pinnoite käyttöympäristön mukaan.
- Valitse kiinnikkeiden ja lisävarusteiden materiaali niin, että ne estävät galvaanista korroosiota.
- Suunnittele rakenne niin, ettei siihen jää vettä.
- Tee asennus huolellisesti ja estä levyn naarmuuntuminen.
- Tarkasta levy säännöllisesti ja paikkamaalaa pintakerroksen vauriot välittömästi.
- Huuhtelevy puhtaaksi, jos sadevesi ei sitä huuhtelee.
- Puhdista vesikourut säännöllisesti.

Näitä neuvoja noudattamalla voit yleensä odottaa katteen kestävän vähintään 15–40 vuotta.

Vuositarkastus

Tehokkaan kunnossapidon varmistamiseksi on rakennuksen levypinnat tarkastettava vuosittain. Tässä vuositarkastuksessa on tehtävä seuraavat tarkastukset ja korjaukset:

1.TARKASTA

Maalipinnan kunto, pinnan liituuntuminen, värimuutos tai halkeamat, erityisesti kohdista, joissa sadevesi ei pääse huuhtelemaan.

=> TOIMENPIDE

Arvioi kunto ja päättä, tarvitaanko pesu, puhdistus, reunakorroosion käsittely, paikkamaalaus tai uusintamaalaus.

2.TARKASTA

Roskat vesikouruissa, sisätaiteissa ja muissa vesikäytävissä, sillä kostea pinta heikentää maalikerrosta. Tukkeutuneet vesikäytävät lisäävät korroosion vaaraa ja siten vesivuotoja rakennuksen sisälle.

=> TOIMENPIDE

Puhdista kourut ja vesikäytävät roskista, jotka sitovat itseensä kosteutta ja syövyttäviä aineita.

3.TARKASTA

Roskakasat levyn päällä. Lisäävät korroosion vaaraa, sillä alla oleva pinta pysyy jatkuvasti kosteana.

=> TOIMENPIDE

Poista roskat levyn päältä niin, että se pääsee kuivumaan.

4.TARKASTA

Maalikerroksen vauriot lisäävät korroosiovaaraa. Maalikerroksen mahdolliset vauriot on tarkastettava myös uudesta rakennuksesta

=> TOIMENPIDE

Arvioi levyn paikkamaalauksen, uusintamaalauksen tai vaihdon tarve vaurion laajuudesta ja tyypistä riippuen.

5.TARKASTA

Irtonaiset kiinnikkeet, niitinkappaleet, porauslastut tai muut katolla olevat metalliesineet voivat aiheuttaa ruostumista.

=> TOIMENPIDE

Poista lastut ja/tai metalliesineet.

6.TARKASTA

Vialliset tai väärin kiinnitetty kiinnikkeet. Nämä voivat aiheuttaa sekä vuotoja että ruostumista.

=> TOIMENPIDE

Vaihda vialliset kiinnikkeet. Jos kierre on rikkoutunut – vaihda järeämpi koko.

7.TARKASTA

Reunakorroosio, leikkuureunat limittyvistä levyistä ja levyn päädyistä.

Korroosio voi levitä, jos sitä ei käsitellä ajoissa.

=> TOIMENPIDE

Puhdista vaurioitunut reuna täysin puhtaaksi ja maalaa se alla olevan luvun mukaisesti.

Väripinnoitteen kunnostus

Väripinnoitteen kunnostus tarkoittaa seuraavia toimenpiteitä:

- pintakerroksen puhdistus
- pienten vaurioiden paikkamaalaus
- korroosiovaurioiden käsittely
- koko pinnan uusintamaalaus

Puhdistus

Yleensä riittää, että sadevesi huuhtelee pinnat. Ne liikakerrostumat, joita sade ei huuhtelee pois, voidaan poistaa pehmeällä harjalla ja vedellä tai painepesurilla. Puhdista erityisen huolellisesti pinnat, joita sadevesi ei huuhto puhtaaksi. Muista myös, että vesikourut voivat täytyä lehdistä, sammaleesta jne., jolloin ne on huuhdeltava puhtaaksi.

Alueilla, joilla ilma on saastunutta, voidaan levyn puhdistamiseen tarvita pesuaineliuosta. Puhdistukseen voidaan käyttää esimerkiksi tavallista astianpesuainetta tai teollisuuspesuainetta. Noudata annostelussa valmistajan suosituksia. Huuhtelevä pesun jälkeen vedellä, käytä painepesuria tarvittaessa.

Pesuohteita

1. Suositeltua voimakkaammat pesuaineliokset voivat vaurioittaa pinnoitetta.
2. Huuhtelevä kaikki pesuaineliokset huolellisesti pois.
3. Älä käytä orgaanisia liuotteita ja naarmuttavia pesuaineita.
4. Levitä puhdistusainetta alhaalta ylöspäin. Huuhtelevä ylhäältä alaspäin.
5. Työskentele varoen. Liian voimakkaasta pesusta on enemmän haittaa kuin hyötyä.

Paikkamaalaus Reunakorroosion käsittely

Toisinaan levyyn muodostuu reunakorroosiota. Kapillaariselle seisovalle vedelle alttiiden leikkuureunojen viereen tulee pieniä kuplia tai hilseilyä, kun alapuolinen sinkki vaeltaa paljaaseen levyreunaan suojatakseen sitä korroosiolta (ei koske alumiinilevyä). Reunakorroosio voi syövyttävissä ympäristöissä aiheuttaa vaurioita, jotka on korjattava, jos levy halutaan pitää ehyenä. Vaikeissa ympäristöissä alttiit leikkuureunat kannattaa tarvittaessa suojamaalata jo asennuksen yhteydessä.

Alla olevien kohtien 1–5 mukaiset toimenpiteet ovat välttämättömiä vauriotapauksissa.

1. Hio tai kaavi pois kaikki irtonainen maali tai korroosiojäämät. Hio kapea kaistale viereistä alkuperäistä pinnoitetta matakksi.
2. Jos reunassa on punaruostetta, hio tai suihkupuhalla punaruoste huolellisesti pois puhtaaseen levyrintaan asti.
3. Puhdista emäksisellä rasvanpoistoaineella, esimerkiksi 5-prosenttisellä kaustisella soodalla ja pienellä määrällä astianpesuainetta.
4. Maalaa puhdistettu pinta sinkkiä sisältävällä ruosteestoprimerialla.
5. Maalaa pintamaalilla, myös matakksi hiottu kaistale. Jos levyssä on reunakorroosiota, varmista huolellisesti, että leikkuureuna tulee ympärimaalatuksi (maalain poikkileikkauksen on muistutettava tulitikun rikkipään muotoa).

Limisaumatun levyn reunakorroosio voi olla vaikeampi käsitellä edellä kuvatulla tavalla, koska alapuolta ei pääse puhdistamaan. Yksi ratkaisu ongelmaan on sulkea sauma, ts. suorittaa puhtaaksihionta kuten edellä ja levittää sen jälkeen saumasmassaa sauman päälle.

Naarmujen käsittely

Korroosioita voi muodostua maalikerrokseen myös esim. lumen poistossa, antennien asennuksessa tai rakentamisessa syntyneiden naarmujen kohdalle. Jos pinnoitteessa on laajuudeltaan pieniä naarmuuntumisvaurioita, ne voidaan korjata paikkamaalalla. Tällöin vain naarmuuntunut kohta maalataan kapealla siveltimellä. Paikkamaalauksessa käytetään ilmakuivuvaa maalia. Koska paikkamaalaukseen käytetty maali todennäköisesti muuttuu aikaa myöten eri tavalla kuin tehdasmaalattu maali, on tärkeää, että maalia levitetään vain sinne, missä sitä tarvitaan.

Uusintamaalaus

Värimuutokset, hilseily, korroosio tai vain halu vaihtaa väriä ovat esimerkkejä syistä, joiden vuoksi levynta maalataan uudelleen. Uusintamaalauksella levyn kestoikää voidaan pidentää huomattavasti. Uusintamaalauksen esteettiseksi kestoiksi voidaan odottaa vähintään 10 vuotta.

Ulkona käytettävän levyn uusintamaalaus on aina suoritettava ammattitaitoisesti ja käyttäen käytännössä testattuja maalijärjestelmiä. Uusintamaalaukseen tarkoitettujen järjestelmien toimittajat ovat laatineet ohjeet, miten uusintamaalaus kullakin järjestelmällä on tehtävä. Kokenut maalauksurakoitsija pystyy tekemään koko työn tarkastuksesta valmiiksi maalaukseen asti.

Maalaustyö

Paikka- tai uusintamaalattavien levynta on oltava kuivia sekä puhtaita ja rasvattomia. Poista irtonainen maali ja muu lika kaapimella tai teräsharjalla. Punaruostetta sisältävät pinnat on puhdistettava huolellisesti teräsharjalla tai suihkupuhaltamalla. Puhdista emäksisellä rasvanpoistoaineella, esimerkiksi 5-prosenttisellä kaustisella soodalla ja pienellä määrällä astianpesuainetta. Pesussa kannattaa käyttää painepesuria. Huuhtelevä levy puhtaalla vedellä ja anna sen kuivua.

Ennen uusintamaalauksen aloittamista on tarttuvuus vanhaan maaliin tarkastettava tartuntakokeella. Tämä koe suoritetaan periaatteessa niin, että kolikon tai avaimen reuna painetaan maalipintaa vasten taltan tavoin. Jos maaliin tulee ura, maali tarttuu pintaan.

Jos pinnasta irtoaa maalihuhtaleita, on tarttuvuus hävinnyt, ja maalikerros on poistettava ennen uusintamaalauksia.

HUOM! Maalin värieröjen välttämiseksi se on sekoitettava huolellisesti.

Älä maalaa suorassa auringonvalossa tai alle 5 asteen lämpötiloissa. Lämpötilan on mieluiten oltava vähintään 15 astetta. Suhteellinen ilmankosteus ei saa olla yli 80 %, mieluiten sen tulee olla korkeintaan 65 %.

Valitse maalijärjestelmä alustan ja vaurion mukaan:

- Jos sinkkikerros on hävinnyt, täytyy levy pohjamaalata runsaasti sinkkiä sisältävällä primerillä.
- Kun maali on hävinnyt, mutta sinkkikerros on ehjä, levy pohjamaalataan happopohjamaalilla (wash primer).
- Jos vanha maalikerros on ehyt, ja maalikerros on kiinni sinkkikerroksessa, päällemaalauksella voidaan tehdä normaalin puhdistuksen jälkeen.

Käytä työhön sivellintä, telaa tai ruiskua. Valitse pienten pintojen paikkamaalaukseen kapea ja pehmeä sivelli.